

Ērā katoa atu. Me tino wehe atu koe i Aotearoa i mua i te rā whakapaunga o tō puka whakauru, kei peia atu koe i te whenua.

Kei te haere mai koe ki Aotearoa mō ngā mahi hauora, kia kite i te tākuta rānei, ki te whakawhānau rānei?

Āe Kāo

Tipako kia kotahi He kōkota wā poto tāku. (Tohu āe mēnā kei a koe tētahi kōkota, ahakoa kāore i te tāpirihia hei tapanga ki tō uruhenua).

Āe

tēnei rānei Kāore aku puka whakauru, ā, kei te tono mō tētahi puka whakauru manuhiri ina tae atu au.

Āe

Kua whakawhiu koe kia noho ki te whare herehere mō te 12 marama neke atu rānei, kua peia atu rānei, kua kawea atu, kua āraia atu rānei i tētahi atu whenua i mua, ahakoa te tau?

Āe Kāo

Kei te whakapuaki au i konei he pono, he tika, he whānui ēnei kōrero kua tāpaetia atu nei e ahau.

Waitohu

Te Rā

(me waitohu te matua, te kaitiaki rānei mō ngā tamariki i raro i te 18 tau)

Ina haere anō koe ki Aotearoa, me whakaoti kē i te whakapuakanga matihiko o tēnei puka i www.travellerdeclaration.govt.nz

Kei te kohia ō mōhiohio hei whakahaere i ngā ture Mana Ārai, Ratonga Manene, Haumaru Koiora, Tiaki Whenua, Hauora, Kararehe, Ngā Pirihimana, Whakāu Whaina, Ture, Ngā Takuhe, Ratonga Pāpori, Pōtitanga, Tari Taake, me te Moni. E hiahia ana e ngā tari ārai whenua hei whakahaere i ā rātāu mahi ā-ture. Ka whakapuakina peā e ētahi atu tari ina āhei ana i raro i te ture, otirā mō te whakataurite raraunga. Ka whakamahia ēnei mōhiohio e Tatauranga Aotearoa mō ngā kaupapa tatauranga.

Ka kitea e koe ētahi atu mōhiohio he pēhea te whakamahi a ēnei tari i ō mōhiohio mā te haere ki www.travellerdeclaration.govt.nz/privacy, te whakamahi rānei i ngā kōwhiringa whakapā i raro.

E tuku ana te Privacy Act 2020 i te āhei ki te uru atu, me te whakatika i ngā mōhiohio whaiaro. Mēnā e hiahia ana koe ki te whakatinana i ēnei tika me whakapā atu ki Te Mana Ārai o Aotearoa i 0800 428 786, īmēra rānei ki privacyrequest@customs.govt.nz, tuhi hoki/rānei ki Te Ratonga Manene i PO Box 1473, Te Whanganui-a-Tara.

New Zealand Traveller Declaration

Whakapuakanga Tangata Haere ki Aotearoa

EHARA i te mea me whakaoti e koe tēnei puka mēnā kua oti tuihono i a koe te New Zealand Traveller Declaration i www.travellerdeclaration.govt.nz, mā te taupānga pūkoro.

- He tuhinga ture tēnei whakapuakanga – mēnā he teka ngā whakapuakanga ka tukuna peā he whiu, me te muru hoki i ngā rawa, ka whainatia tonutia peā koe ki te \$400, ka whakaharaina, ka mauhere, me te pana mai i Aotearoa. Me mātua whakaoti i tētahi whakapuakanga mō ia pāhihi, tae atu ki ngā tamariki.
- Me whakautu ki te reo Ingarihi me te whakakī i ngā wāhanga katoa. Me tuhi ki ngā pūmatua kia pēnei: NEW ZEALAND, me pēnei peā te māka i ngā whakautu:

Tau rerenga/
ingoa o te waka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Tauranga o tāwāhi i eke atu ai koe ki tēnei waka

Nama uruhenua

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Karangatanga whenua
kei te uruhenua

Ingoa whānau

Ngā ingoa tuatahi tūturu,
ngā ingoa tuatahi ka
whakamahia e koe rānei

Rā whānau rā mārama tau

Whenua whānautanga

Momo mahi, tūranga
mahi rānei

Kāinga katoa hei
whakapā atu mā te
tangata, hei nohonga
mōu rānei i Aotearoa

Īmēra

Tau waea

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2a Whakautua tēnei wāhangā mehemea kei Aotearoa koe e noho ana. Ki te kore haere ki 2b.

Ko tēhea te whenua i noho nā koe mō te nuinga o tō wā i tāwāhi?

He aha te pūtake MATUA mō tō haere?

☐ te toro mai ki ngā hoa/
whanaunga	☐ kaipakihi	☐ hararei/whakatā
☐ hui wānanga/hui mahi	☐ mātauranga	☐ ētahi atu
Ka noho koe ki tēhea whenua mō te nuinga o te 12 marama e heke iho nei?		
☐ Aotearoa	☐ tētahi atu	

2b Whakautua tēnei pātai mehemea KĀORE koe e noho ana ki Aotearoa.

Ka pēhea te roa o tō noho mai ki Aotearoa?

☐ Mō ake tonu	tēnei	☐ ngā	☐ ngā	☐ ngā
	rānei	tau	marama	rā

Mehemea kāore koe e noho pūmau mai he aha tō pūtake MATUA mō te haere mai ki Aotearoa?

☐ te toro mai ki ngā hoa/
whanaunga	☐ kaipakihi	☐ hararei/whakatā
☐ hui wānanga/hui mahi	☐ mātauranga	☐ tētahi atu

I noho koe ki tēhea whenua mō ngā marama 12 kua hipa, roa atu rānei?

Te whenua, te rohe, te rohe
kāwana rānei

Waehere ā-takiwā, poutāpetā rānei

3 Whakarārangitia ngā whenua i tae koe i roto i ngā rā 30 ka hipa ake nei:

4 Kei te tino mōhio koe he aha kei roto i ō pāhi?

- Āe Kāo

5 Kei te hari mai koe ki roto o Aotearoa:

- **Ētahi kai:** He mea i āta tunua, kāore i tunua, he kai mata, he mea whakamara, he mea kōpaki, he mea whakamaroke?
- **Ngā kararehe, ngā hua kararehe rānei:** tae atu ki te mīti, ngā hua miraka, ngā ika, te mīere, ngā hua o te pī mīere, ngā hīki, ngā huruhuru manu, ngā anga moana, te wūru taketake, ngā kiri, ngā kōiwi, ngā pepeke rānei?
- **Ngā tipu, ngā hua tipu rānei:** te huarākau, te putiputi, te kākano, te kākano para, te maramara rākau, te hiako, te natī, te huawhenua, te maramara tupu, te harore, te keina, te pamepū, te hei rānei, ahakoa mō ngā tāpaetanga ā-whakapono, mō ngā mahi rongoā rānei?

- Āe Kāo

- Āe Kāo

- Āe Kāo

Ētahi atu mea mōrea ki te Haumaru-koiora, arā ko:

- Ngā rongoā kararehe, ngā tīpaktanga kiko koiora, ngā rauropi, te oneone, te wai rānei?
- Ngā utauta/kākahu ka whakamahia me ngā kararehe, ngā tipu, wai rānei, otirā mō te mahi māra, tiaki pī, hī ika, hākinakina wai, mahi ruku rānei?
- Ngā mea i whakamahia mō ngā hākinakina i te tuawhenua, tae atu ki ngā hū, ki ngā tēneti, ngā hōponi, te whai kararehe, takahi whenua, haupōro, me ētahi atu taputapu tākaro?

- Āe Kāo

- Āe Kāo

- Āe Kāo

- Āe Kāo

I roto i ngā rā 30 ka hipa ake nei (i a koe i waho i Aotearoa) kua peka atu koe ki tētahi wāhi i waho i ngā tāone, kua pā rānei ki ngā kararehe (hāunga ngā ngeru me ngā kuri kāinga) kua mātoro rānei ki ētahi kāinga pāmu kararehe, pāmu otaota (huawhenua) rānei?

6 Kei te hari mai koe ki roto o Aotearoa:

- **Ētahi rongoā:** he whakaputunga nui ake i te 3 marama, he rongoā kāore i tūtohutia ki a koe?
- **Ētahi taonga i āta herea te kawe, i whakakāhoretia rānei:** Inā koa, te rākau whawhai, ngā pukapuka karihika, ngā otaota, kararehe rānei he tata te korehāhā, ngā tarukino kāore i whakaaetia, kei te āta whakaheretia rānei?
- **Te waipiro:** Neke atu i te 3 pātara waipiro kaha (kāore e pikī ake i te 1.125 rita te rahi o ia pātara) me te 4.5 rita wāina, pia rānei?
- **Tupeka:** neke atu i te 50 hikaretai, i te 50 karamu hua tupeka rānei (tae atu ki te ranunga o te hikaretai me ētahi atu hua tupeka)?
- **Ngā rawa i riro mai i tāwāhi, i hokona mai hoki/ rānei me te kore tāke i Aotearoa:** me tētahi uara tapeke neke atu i te NZ\$700 (me ngā koha)?
- **Ngā taonga e kawea ana mō ngā mahi kaipakihi, arumoni rānei?**
- **Ngā taonga e kawea ana mō tētahi atu tangata?**
- **Moni:** NZ\$10,000, nui atu rānei (moni ōrite rānei o tāwāhi), tae atu ki ngā haki hāereere, haki pēke, ōta moni rānei, ērā mea

- Āe Kāo

7 Kei a koe tētahi uruwhenua onāianej o Aotearoa, he kōkota kainoho rānei? Mehemea āe haere ki 10.

He tangata kirirarau nō Aotearoa koe e whakamahi ana i te uruwhenua nō tāwāhi? Mehemea āe haere ki 10.

He uruwhenua o Ahitereiria tōu, he Kōkota Kainoho Pūmau rānei e āhei ai koe ki te hoki atu ki Ahitereiria mai i tāwāhi? Mehemea āe haere ki 9.

- Āe Kāo

- Āe Kāo

- Āe Kāo